

Регіональне управління та місцеве самоврядування

УДК 352

Коробчинська Наталія Валеріївна

аспірантка кафедри Публічного управління та адміністрування

Комунального закладу вищої освіти

«Вінницька академія безперервної освіти»

Korobchynska Nataliia

Postgraduate Student of the Department of Public Management and Administration

Communal Institution of Higher Education

"Vinnytsia Academy of Continuing Education"

ORCID: 0000-0003-4947-0911

**ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ СИСТЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПОТРЕБ У
СФЕРІ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ
EXPERIENCE OF APPLICATION OF THE NEEDS DETERMINATION
SYSTEM IN THE FIELD OF HEALTH PROTECTION AT THE LOCAL
LEVEL**

Анотація. Вступ. Потреби населення громади у сфері охорони здоров'я є визначальним фактором у прийнятті управлінських рішень на рівні органів місцевого самоврядування. Забезпечення потреб населення громади у сфері охорони здоров'я сприяє досягненню організаційних, правових, економічних, фінансових, соціальних ефектів у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні. Враховуючи важливість розуміння та забезпечення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування повинна бути налагоджена система визначення потреб у сфері охорони здоров'я.

Мета. Метою дослідження є вивчення досвіду, формулювання висновків та надання рекомендацій щодо організації системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо повноважень та обов'язків органів місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що провадять свої науково-практичні дослідження у сфері оцінки потреб у сфері охорони здоров'я.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення досвіду управління у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування зокрема практику оцінки потреб у сфері охорони здоров'я; аналізу та синтезу для побудови системи обліку, зберігання та обробки даних щодо потреб у сфері охорони здоров'я; логічного узагальнення отриманих результатів (формулювання висновків) на основі практичного впровадження системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні.

Результати. У науковій статті розкрито досвід місцевого самоврядування Вінницької міської територіальної громади по організації системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні. Визначено підхід, основні засади та результати використання системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні.

Вінницька міська територіальна громада (Україна) з 2011 року отримує позитивний досвід використання цифрових технологій, які забезпечили можливість об'єднати медичні заклади з метою створення єдиного медичного інформаційного простору громади та налаштувати ефективну та дієву систему моніторингу, оцінки та контролю потреб населення громади у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування.

Практичний досвід дає висновок, що для ефективної діяльності місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я є недостатньою оцінка індикаторів контролю (звіти, показники), які визначені наказами Міністерства охорони здоров'я. В той же час чинними наказами не заборонено розширення переліку показників щодо діяльності у сфері охорони здоров'я. Отже, місцеве самоврядування, отримавши більше повноважень завдяки децентралізації влади, має можливість розширювати перелік показників, які необхідні для оцінки потреб населення та діяльності у сфері охорони здоров'я. Разом з реформуванням системи охорони здоров'я в Україні потужно впроваджується цифровізація, зокрема у сфері охорони здоров'я. Використання цифрових технологій розширюють можливості обліку, обробки, зберігання медичних даних, формування звітів та необхідних показників. Електронна система охорони здоров'я складається з двох компонентів: центральний компонент бази даних eЗдоров'я та периферійний компонент – медичні інформаційні системи. Медичні інформаційні системи забезпечують взаємодію з центральним компонентом бази даних. На рівні місцевого самоврядування важливо розвивати можливості периферійного компоненту електронної системи охорони здоров'я та використовувати його для створення єдиного медичного інформаційного простору громади, регіону.

Процес визначення потреб населення у охороні здоров'я на рівні громади повинен бути динамічним та забезпечувати отримання достовірних даних, які відображають реальні потреби. На рівні громади повинен бути сформований набір індикаторів, за якими проводять моніторинг, оцінку та контроль потреб та забезпечення видів, обсягів та якості медичної допомоги та медичних послуг. При виборі індикаторів для моніторингу, оцінки та контролю необхідно враховувати наскільки вони є вагомими та наскільки об'єктивно надають можливість робити висновки

щодо забезпечення потреб у сфері охорони здоров'я. Також важливим є врахування регіональних особливостей, структури населення, показників здоров'я населення, існуючих потужностей та можливостей системи охорони здоров'я, задоволеність населення медичними послугами.

Перспективи. В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на вдосконаленні системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні, зокрема розширення автоматизації процесу побудови моделей логічних та технічних рішень з метою об'єктивної оцінки потреб у сфері охорони здоров'я.

Це дасть змогу оптимізувати використання фінансових, кадрових, технічних ресурсів громади з метою забезпечення медичного обслуговування населення.

Ключові слова: потреби населення, сфера охорони здоров'я, місцеве самоврядування, цифрові технології.

Summary. Introduction. The needs of the population of the community in the field of health care are a determining factor in making management decisions at the level of local self-government bodies. Ensuring the needs of the community population in the field of health care contributes to the achievement of organizational, legal, economic, financial, and social effects in the field of health care at the local level. Given the importance of understanding and providing health care needs at the level of local self-government, a system for determining health care needs should be established.

Purpose. The purpose of the research is to study the experience, formulate conclusions and provide recommendations regarding the organization of the system for determining health care needs at the level of local self-government.

Materials and methods. The research materials are: 1) regulatory and legal provision regarding the powers and duties of local self-government bodies

in the field of health care; 2) works of domestic and foreign authors conducting scientific and practical research in the field of health care needs assessment.

In the process of carrying out the research, the following scientific methods were used: theoretical generalization of management experience in the field of health care at the level of local self-government, in particular, the practice of assessing needs in the field of health care; analysis and synthesis for the construction of a system of accounting, storage and processing of data regarding the needs in the field of health care; logical generalization of the obtained results (formulation of conclusions) based on the practical implementation of the system for determining needs in the field of health care at the local level.

Results. The scientific article reveals the experience of the local self-government of the Vinnytsia urban territorial community in organizing a system for determining needs in the field of health care at the local level. The approach, basic principles and results of using the system for determining needs in the field of health care at the local level have been determined.

Since 2011, the Vinnytsia City Territorial Community (Ukraine) has been gaining positive experience in the use of digital technologies, which provided an opportunity to unite medical institutions with the aim of creating a single community medical information space and setting up an effective and efficient system of monitoring, assessing and controlling the needs of the community's population in the field of protection health at the level of local self-government.

Practical experience leads to the conclusion that the evaluation of control indicators (reports, indicators), which are determined by the orders of the Ministry of Health, is insufficient for the effective activity of local self-government in the field of health care. At the same time, the existing orders do not prohibit the expansion of the list of indicators regarding activities in the field of health care. Therefore, local self-government, having received more powers thanks to the decentralization of power, has the opportunity to expand

the list of indicators that are necessary for assessing the needs of the population and activities in the field of health care.

Together with the reform of the health care system in Ukraine, digitalization is being vigorously implemented, in particular in the field of health care. The use of digital technologies expands the possibilities of accounting, processing, storage of medical data, generation of reports and necessary indicators. The electronic healthcare system consists of two components: the central component of the eHealth database and the peripheral component - medical information systems. Medical information systems provide interaction with the central component of the database. At the level of local self-government, it is important to develop the capabilities of the peripheral component of the electronic health care system and use it to create a unified medical information space of the community and region.

The process of determining the health care needs of the population at the community level should be dynamic and ensure the receipt of reliable data that reflect real needs. At the community level, a set of indicators should be formed, according to which monitoring, evaluation and control of needs and provision of types, volumes and quality of medical care and medical services are carried out.

When choosing indicators for monitoring, evaluation and control, it is necessary to take into account how important they are and how objectively they provide an opportunity to draw conclusions about the provision of health care needs. It is also important to take into account regional characteristics, population structure, population health indicators, existing capacities and capabilities of the health care system, population satisfaction with medical services.

Discussion. In further scientific research, it is proposed to focus attention on improving the system for determining needs in the field of health care at the local level, in particular, expanding the automation of the process of building

models of logical and technical solutions for the purpose of objective assessment of needs in the field of health care.

This will make it possible to optimize the use of financial, personnel, and technical resources of the community in order to provide medical services to the population.

Key words: *population needs, health care, local self-government, digital technologies.*

Постановка проблеми. Метою діяльності місцевого самоврядування в сфері охорони здоров'я зокрема є забезпечення населення громади якісним медичним обслуговуванням. Децентралізація влади та реформування системи охорони здоров'я розширили можливості та повноваження органів місцевого самоврядування щодо організації медичного обслуговування населення громади. Дані аспекти закріплені у нормативно-правових актах.

Для громади вкрай важливим є ефективне використання ресурсу, тому розуміння потреб населення у сфері охорони здоров'я допомагає оптимально спрямовувати зусилля для забезпечення населення медичною допомогою та медичними послугами.

В сучасних реаліях військової агресії проти України, вимушеної міграції населення зростає потреба у визначенні потреб населення у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні з метою розуміння обсягів та видів потреб населення, яке постійно мешкає на території громади, також внутрішньо переміщених осіб. Підхід на основі аналізу місцевих потреб у сфері охорони здоров'я може сприяти узгодженню потреби населення у сфері охорони здоров'я з наявними ресурсами системи охорони здоров'я громади.

Кабінетом міністрів України розроблено Стратегію розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року. Зазначено, що органам місцевого

самоврядування рекомендовано враховувати положення Стратегії під час розроблення та реалізації стратегічних та програмних документів на місцевому рівні та під час ініціювання створення та погодження ініціатив щодо розвитку системи охорони здоров'я на території відповідних громад. [1,2,3,4]. В Стратегії наголошено також на те, що окремим важливим напрямком є цифровізація процесів в сфері охорони здоров'я.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В публікаціях 2020-2022 років дослідників Великої Британії описано підхід до оцінки потреб населення визначеної території у послугах різних сфер діяльності - аналіз місцевих потреб (Place Based Analysis) [5; 6; 7].

Основні засади даного підходу до аналізу потреб населення у сфері охорони здоров'я отримали підтримку й в Україні як на рівні Міністерства охорони, так і на рівні науковців [8].

За даними дослідників даний підхід показав свою ефективність, враховує місцеві фактори та сприяє отриманню об'єктивної інформації, необхідної в процесі управління на місцевому рівні

Метою дослідження є формулювання висновків та надання рекомендацій щодо організації системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування.

Основним завданням дослідження є опис отриманого досвіду щодо організації системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування на прикладі Вінницької міської територіальної громади.

Матеріали і методи. Матеріалами дослідження є: 1) нормативно-правове забезпечення щодо повноважень та обов'язків органів місцевого самоврядування у сфері охорони здоров'я; 2) праці вітчизняних та зарубіжних авторів, що провадять свої науково-практичні дослідження у сфері оцінки потреб у сфері охорони здоров'я.

В процесі здійснення дослідження було використано наступні наукові методи: теоретичного узагальнення досвіду управління у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування зокрема практику оцінки потреб у сфері охорони здоров'я; аналізу та синтезу для побудови системи обліку, зберігання та обробки даних щодо потреб у сфері охорони здоров'я; логічного узагальнення отриманих результатів (формулювання висновків) на основі практичного впровадження системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні.

Виклад основного матеріалу. У Вінницькій міській територіальній громаді відповідно до чинних нормативних актів відбуваються процеси децентралізації влади та реформування системи охорони здоров'я. В той же час продовжується процес цифровізації різних сфер діяльності громади. Цифровізація процесів у сфері охорони здоров'я в межах Вінницької міської територіальної громади розпочалась ще у 2011 році.

Цифровізація у сфері охорони здоров'я в Україні характеризується діяльністю центрального компоненту бази даних електронної системи охорони здоров'я, периферійного компоненту - медичних інформаційних систем на рівні закладів та відсутністю єдиної системи в межах територіальної громади. На сьогодні функціонування єдиного медичного інформаційного простору, яке об'єднує всі підпорядковані комунальні медичні заклади на рівні громади, реалізовано лише в межах Вінницької міської територіальної громади.

Завдяки впровадженню цифровізації у сфері охорони здоров'я за горизонтальним принципом, створено єдиний медичний інформаційний простір, який об'єднав 13 комунальних закладів охорони здоров'я Вінницької МТГ, працюють в межах єдиної електронної медичної картки 1117 автоматизованих робочих місць, 2875 медичних працівників, з них 1854 лікарів, 730 медичних сестер. Автоматизовані робочі місця використовуються з навантаженням в 2,5 зміни.

На даний час створено понад 719 тисяч єдиних електронних медичних карток пацієнтів, які містять понад 28 мільйонів медичних записів (документів).

Для користувачів медичних послуг – пацієнтів функціонує «Персональний кабінет пацієнта», який дає можливість записатись на прийом до лікаря та забезпечує пацієнтам доступ до власної електронної медичної картки. Доступ до персонального кабінету забезпечується через сайт Вінницької міської ради (<https://www.vmr.gov.ua/personalni-kabinet-patsiienta>). На сьогодні створено майже 200 тисяч «кабінетів», тобто 52% населення Вінницької міської територіальної громади є користувачами даної послуги. Щодня в середньому 120 пацієнтів записуються он-лайн на прийом до лікаря.

Комунальні Центри первинної медико-санітарної допомоги та заклади, які надають спеціалізовану медичну допомогу, інтегровані з центральним компонентом бази даних електронної системи охорони здоров'я (eЗдоров'я) та забезпечують надання медичної допомоги та послуг населенню за програмою медичних гарантій.

Цифровізація у сфері охорони здоров'я Вінницької міської територіальної громади крім іншого сприяла розвитку системи обліку, зберігання та обробки медичних даних, формуванню індикаторів, звітів, показників, алгоритмів моніторингу, оцінки та контролю стану здоров'я населення, потреб у медичній допомозі, кадрового ресурсу та можливостей системи охорони здоров'я громади.

Налагоджена з використанням цифрових технологій в межах єдиного медичного інформаційного простору система внесення, зберігання та обробки даних дала змогу розширити перелік питань для моніторингу, оцінки та контролю даних щодо потреб населення громади у сфері охорони здоров'я. Для системи охорони здоров'я територіальної громади

розроблені стратегічні показники-індикатори які дають змогу оцінити потреби населення у сфері охорони здоров'я.

Таблиця 1

**Порівняльна характеристика видів цифровізації за обсягами
впровадження**

Показник	Вертикальний тип цифровізації (в межах закладу охорони здоров'я)	Горизонтальний тип цифровізації (в межах об'єднаної мережі закладів охорони здоров'я)
Обсяг інформації	В межах певного закладу охорони здоров'я	В межах мережі установ, об'єднаних в єдиний інформаційний простір
Набір даних для обліку	Облік відповідно до потреб певного закладу охорони здоров'я	Єдиний облік відповідно до потреб управління у сфері охорони здоров'я громади, враховує потреби населення громади
Можливість моніторингу діяльності системи охорони здоров'я	Забезпечується можливість моніторингу на рівні окремого закладу охорони здоров'я	Забезпечується можливість оперативного моніторингу в усіх підпорядкованих закладах охорони здоров'я за єдиними стандартами відповідно до потреб
Електронна медична карта пацієнта	В межах певного закладу охорони здоров'я	Єдина електронна медична картка в єдиному інформаційному просторі мережі закладів
Можливість обміну медичними даними	Формування наборів даних за додатковим запитом	В рамках єдиної електронної картки інформація доступна всім учасникам процесу надання медичних послуг онлайн та в режимі нон-стоп
Здійснення обліку, формування показників діяльності	Враховує потреби управління на рівні конкретного закладу охорони здоров'я	Уніфікований та єдиний підхід в рамках єдиного інформаційного простору враховує потреби управління на рівні закладів охорони здоров'я та органів місцевого самоврядування

Джерело: власна розробка за результатами практичного досвіду автора по налагодженню та використанню системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я

Саме горизонтальний тип цифровізації системи охорони здоров'я та створення єдиного медичного простору на рівні громади дає суттєві переваги для налагодження системи оцінки потреб населення у сфері

охорони здоров'я та діяльності системи охорони здоров'я на місцевому рівні.

Система визначення потреб у сфері охорони здоров'я ґрунтується на використанні його усіма учасниками автоматизованої системи та передбачає спрощення обліку та автоматичне формування зведених даних.

Сучасні реалії військової агресії проти України та вимушеної міграції населення, потреба у наданні медичної допомоги пораненим внесли корективи у систему моніторингу, оцінки та контролю у сфері охорони здоров'я громади. Вкрай важливим стало розуміння потреб у сфері охорони здоров'я як населення громади, так і вимушених переселенців.

Як в мирний час, так і в умовах нових викликів система визначення потреб у сфері охорони здоров'я з використанням цифрових технологій забезпечує облік, обробку, збереження даних, проведення систематичного моніторингу, контролю, оцінки, аналізу індикаторів та показників, на основі яких приймаються управлінські рішення з метою скерування ресурсу, необхідного для забезпечення населення медичною допомогою та медичними послугами. Дана система дозволила проводити визначення видів та обсягів потреб населення у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні, в тому числі потреб внутрішньо переміщених осіб.

Система визначення потреб у сфері охорони здоров'я адаптована під потреби територіальної громади.

Розуміння потреб населення сприяє також впровадженню та виконанню місцевих програм у сфері здоров'я.

В свою чергу підхід на основі аналізу місцевих потреб у сфері охорони здоров'я сприяє ефективному управлінню та узгодженню потреб населення у сфері охорони здоров'я з наявними ресурсами системи охорони здоров'я на місцевому рівні. Завдяки більш комплексному підходу до отримання інформації та визначення показників та індикаторів

потреб у сфері охорони здоров'я, є змога більш комплексно підходити до аналізу проблемних ситуацій та виходити на рівень прогнозування ситуації, яка може скластись.

Отже, дана система є динамічною та гнучкою та забезпечує оцінку потреб населення у сфері охорони здоров'я як у мирний час, так і за умови нових викликів.

Маючи практичний досвід використання цифрових технологій у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні, ми переконані, що цифрові технології мають суттєвий вплив на практичне забезпечення потреб населення у медичній допомозі та забезпечує ефективну систему управління охороною здоров'я, зокрема моніторинг, оцінку та контроль потреб населення, показників діяльності, оптимальне використання ресурсу тощо.

Налагоджена автоматизована система визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні є засобом отримання достовірної та широкоформатної інформації, необхідної для прийняття та впровадження управлінських рішень, перевірки та контролю виконання прийнятих рішень. Крім того, отримані дані є основою для розробки та впровадження програм підтримки і розвитку у сфері охорони здоров'я та спрямування ресурсу, для стратегічного планування тощо.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Провівши аналіз отриманого досвіду застосування системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування приходимо до висновків:

Можливості цифрових технологій у сфері охорони здоров'я громади дозволяють об'єднати медичні заклади на території громади для створення єдиного медичного інформаційного простору громади та налагодити ефективну та зручну систему визначення потреб у сфері охорони здоров'я рівні місцевого самоврядування.

Система визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування раціонально налаштовується за допомогою цифрових технологій та повинна мати на меті створення єдиного медичного інформаційного простору.

Цифрові технології розширюють можливості та сприяють проведенню моніторингу, оцінки та контролю даних щодо потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування.

Система визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування сприяє ефективному управлінню та раціональному використанню ресурсів, досягненню організаційних, правових, економічних, фінансових, соціальних ефектів у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні.

Система визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування покращує доступ населення до послуг, формує якісно новий перелік даних, необхідних для управління: прогнозування, планування, моніторингу і контролю потреб населення у медичній допомозі.

Досвід використання органами місцевого самоврядування Вінницької міської територіальної громади системи обробки медичних даних, моніторингу, оцінки та контролю у сфері охорони здоров'я з використанням цифрових технологій підтвердив ефективність управління та ефективність запропонованої системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на рівні місцевого самоврядування як у звичайних умовах, так і в умовах військової агресії проти України.

В подальших наукових дослідженнях пропонується зосередити увагу на вдосконаленні системи визначення потреб у сфері охорони здоров'я на місцевому рівні, зокрема розширення автоматизації процесу побудови моделей логічних та технічних рішень з метою об'єктивної оцінки потреб у сфері охорони здоров'я.

Це дасть змогу оптимізувати використання фінансових, кадрових, технічних ресурсів громади з метою забезпечення медичного обслуговування населення.

Література

1. Миронюк О. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 р.: які завдання визначено? *Аптека online : вебпортал*. 20.02.2023. №07(1378). URL: <https://www.apteka.ua/article/658641> (дата звернення: 10.10.2023).
2. Стратегія розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року. *Міністерство охорони здоров'я України : вебсайт*. 2022. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F/UKR%20Health%20Strategy%20Feb%2024.2022.pdf> (дата звернення: 04.10.2023).
3. Про схвалення Концепції розвитку електронної охорони здоров'я : Розпорядження Кабінету міністрів України від 28 грудня 2020 р. № 1671-р. *Верховна Рада України : вебсайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text> (дата звернення: 11.10.2023).
4. Про схвалення Стратегії розвитку системи охорони здоров'я до 2030 року та затвердження операційного плану її реалізації у 2023 році : Розпорядження Кабінету міністрів України. *Міністерство охорони здоров'я України : вебсайт*. URL: [https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/Hromadske obhovorennia/2023/rozporiadzhennia/Stratehiia 2030.pdf](https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/Hromadske%20obhovorennia/2023/rozporiadzhennia/Stratehiia%202030.pdf) (дата звернення: 10.10.2023).
5. Guidance The Green Book. *GOV.UK : Офіційний урядовий сайт Великобританії*. 2022. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/the-green-book-appraisal->

- and-evaluation-in-central-government/the-green-book-2020#a2-place-based-analysis (дата звернення: 14.10.2023).
6. The Green Book: Annex A2 – Place Based Analysis. *Institute-for-community-studies* : вебсайт. URL: <https://www.youngfoundation.org/institute-for-community-studies/repository/the-green-book-annex-a2-place-based-analysis/> (дата звернення: 14.10.2023).
 7. Distributional and place-based analysis. *Towns Fund Website* : вебсайт. URL: <https://townsfund.org.uk/resources-collection/distributional-and-place-based-analysis> (дата звернення: 14.10.2023).
 8. Інгінова К. О., Юрочко Т. П. Дослідження видів прогнозування потреби населення в послугах сфери охорони здоров'я. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2022. Том 33 (72), № 3. С. 76-81. doi: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.3/13>.
 9. Моніторинг і оцінювання (МІО). *Центр громадського здоров'я* : вебсайт. URL: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/vilsnid/monitoring-i-ocinyuvannya> (дата звернення: 06.10.2023).
 10. Lankester T. Monitoring and evaluating the health programme. *Oxford Academic Oxford University Press (OUP)'s platform for research, offers a single point of entry for access to scholarly and academic books and journals*. 2019. P. 153–164. URL: <https://academic.oup.com/book/25049/chapter/189152774> (дата звернення: 03.10.2023).
 11. Ayanore M. A. et al. Towards Resilient Health Systems in Sub-Saharan Africa: A Systematic Review of the English Language Literature on Health Workforce, Surveillance, and Health Governance Issues for Health

- Systems Strengthening. *Annals of Global Health*. 2019. Vol. 85, No. 1. URL: <https://doi.org/10.5334/aogh.2514>. (дата звернення: 03.10.2023).
12. Hosseinpoor A. R. et al. Equity-Oriented Monitoring in the Context of Universal Health Coverage. *PLoS Medicine*. 2014. Vol. 11, No. 9. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1001727> (дата звернення: 03.10.2023).
13. Begum T., Khan S.M., Adamou B., Ferdous J., Parvez M.M., Islam M.S., Kumkum F.A., Rahman A., Anwar I. Perceptions and Experiences with District Health Information System Software to Collect and Utilize Health Data in Bangladesh: A Qualitative Exploratory Study. *BMC Health Services Research, U.S. National Library of Medicine*. 2020. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32456706/> (дата звернення: 03.10.2023).
14. Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення : Закон України від 19.10.2017 № 2168-VIII. *Верховна Рада України : вебсайт*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2168-19> (дата звернення: 03.10.2023).
15. Децентралізація дає можливості : вебсайт. URL: <https://decentralization.gov.ua/about> (дата звернення: 03.10.2023).

References

1. Myroniuk O. Stratehiia rozvytku systemy okhorony zdorovia do 2030 r.: yaki zavdannia vyznachenno? *Apteka online: vebportal*. 20.02.2023. №07(1378). URL: <https://www.apteka.ua/article/658641> (access date: 10.10.2023).
2. Stratehiia rozvytku systemy okhorony zdorovia do 2030 roku. *Ministerstvo okhorony zdorovia Ukrainy: vebсайт*. 2022. URL: <https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F/UKR%20Health%20Strategy%20Feb%2024.2022.pdf> (access date: 04.10.2023).

3. Pro skhvalennia Kontseptsii rozvytku elektronnoi okhorony zdorovia: Rozporiadzhennia Kabinetu ministriv Ukrainy vid 28 hrudnia 2020 r. № 1671-r. Verkhovna Rada Ukrainy: vebsait. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1671-2020-%D1%80#Text> (access date: 11.10.2023).
4. Pro skhvalennia Stratehii rozvytku systemy okhorony zdorovia do 2030 roku ta zatverdzhennia operatsiinoho planu yii realizatsii u 2023 rotsi: Rozporiadzhennia Kabinetu ministriv Ukrainy. Ministerstvo okhorony zdorovia Ukrainy: vebsait. URL: https://moz.gov.ua/uploads/ckeditor/Hromadske-obhovorennia/2023/rozporiadzhennia/Stratehiia_2030.pdf (access date: 10.10.2023).
5. Guidance The Green Book. GOV.UK: Ofitsiinyi uriadovyi sait Velykobrytanii. 2022. URL: <https://www.gov.uk/government/publications/the-green-book-appraisal-and-evaluation-in-central-government/the-green-book-2020#a2-place-based-analysis> (access date: 14.10.2023).
6. The Green Book: Annex A2 – Place Based Analysis. Institute-for-community-studies: vebsait. URL: <https://www.youngfoundation.org/institute-for-community-studies/repository/the-green-book-annex-a2-place-based-analysis/> (access date: 14.10.2023).
7. Distributional and place-based analysis. Towns Fund Website: vebsait. URL: <https://townsfund.org.uk/resources-collection/distributional-and-place-based-analysis> (access date: 14.10.2023).
8. Inhinova K. O., Yurochko T. P. Doslidzhennia vydiv prohnouzuvannia potreby naseleennia v posluhakh sfery okhorony zdorovia. Vcheni zapysky TNU imeni V.I. Vernadskoho. Seria: Publichne upravlinnia ta

- administruvannya. 2022. Tom 33 (72), № 3. S. 76-81. doi: <https://doi.org/10.32838/TNU-2663-6468/2022.3/13>.
9. Monitorynh i otsiniuvannya (MIO). Tsentr hromadskoho zdorovia: vebsait. URL: <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/vilsnid/monitoring-i-ocinyuvannya> (access date: 06.10.2023).
 10. Lankester T. Monitoring and evaluating the health programme. Oxford Academic Oxford University Press (OUP)s platform for research, offers a single point of entry for access to scholarly and academic books and journals. 2019. P. 153–164. URL: <https://academic.oup.com/book/25049/chapter/189152774> (access date: 03.10.2023).
 11. Ayanore M. A. et al. Towards Resilient Health Systems in Sub-Saharan Africa: A Systematic Review of the English Language Literature on Health Workforce, Surveillance, and Health Governance Issues for Health Systems Strengthening. *Annals of Global Health*. 2019. Vol. 85, No. 1. URL: <https://doi.org/10.5334/aogh.2514>. (access date: 03.10.2023).
 12. Hosseinpoor A. R. et al. Equity-Oriented Monitoring in the Context of Universal Health Coverage. *PLoS Medicine*. 2014. Vol. 11, No. 9. URL: <https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1001727> (access date: 03.10.2023).
 13. Begum T., Khan S.M., Adamou B., Ferdous J., Parvez M.M., Islam M.S., Kumkum F.A., Rahman A., Anwar I. Perceptions and Experiences with District Health Information System Software to Collect and Utilize Health Data in Bangladesh: A Qualitative Exploratory Study. *BMC Health Services Research*, U.S. National Library of Medicine. 2020. URL: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32456706/> (access date: 03.10.2023).
 14. Pro derzhavni finansovi harantii medychnoho obsluhovuvannya naseleattia: Zakon Ukrainy vid 19.10.2017 № 2168-VIII. Verkhovna Rada Ukrainy: vebsait. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2168-19> (access date: 03.10.2023).

15. Detsentralizatsiia daie mozhlyvosti: vebsait. URL:
<https://decentralization.gov.ua/about> (access date: 03.10.2023).